

Test klíčivosti – zistenie kvality kompostu

1. deň

2. deň

4. deň

Vážení obyvatelia, nakoľko máme na mestskej kompostárni Rudov dvor hroble, v ktorých bol proces kompostovania ukončený, zvolili sme skúšku testu klíčivosti za účelom zistenia kvality kompostu.

Misku sme naplnili preosiatym kompostom a dobre ho navlhčili. Do kompostu boli vysiate semenka žeruchy, následne bola miska zakrytá fóliou, aby sa pod ňou udržala vlhkosť.

Ak do 7 dní vyklíči väčšina semienok so sviežimi zelenými listami, je to dôkaz vysokej kvality kompostu. Ak zo semienok vyrastú rastlinky so žltými prípadne hnedými listami, kvalita je nízka (zdroj: <https://kompostuj.me/2019/09/10/kompost/>).

Na základe testu klíčivosti, ktorého priebeh zachytáva fotodokumentácia, je zrejmé, že kompost dozrel a budete ho môcť bezplatne používať pre vlastné potreby.

Kompost bude možné bezplatne odobrať až po získaní povolenia, ktoré vydáva Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodárstva v Bratislave. Veríme, že proces povoľovania zvládneme v čo najkratšom čase.

Hroble bude nutné ešte preosiať a následne si budete môcť v prípade záujmu vyzdvihnúť kompost v areáli mestskej kompostárne. O presnom termíne, odkedy bude kompost pre Vás dostupný, budeme včas informovať.

Ing. Miriama Janotíková
referentka oddelenia výstavby, ŽP a RM

Upozornenie a výzva pre poplatníkov a daňovníkov

Správa daní a poplatkov upozorňuje a vyzýva poplatníkov a daňovníkov, ktorí si ešte nesplnili svoju povinnosť a pozabudli sa so zaplatením poplatku za komunálny odpad, za daň z nehnuteľností alebo daň za psa na rok 2020, prípadne za predchádzajúce roky, aby tak urobili najneskôr do 30.11.2020. Najvhodnejšou formou v tomto pandemickom období je zaplatiť dane a poplatky z pohodlia domova cez internetbanking. Pre tých, ktorí túto možnosť nemajú a chcú zrealizovať úhradu v hotovosti, môžu tak urobiť v pokladni mestského úradu.

Mestský úrad v Tisovci oznamuje občanom, že Hasičský a záchranný zbor od 9. novembra vo vlastnej réžii sprevádzkovať odborné miesta na antigénové testovanie obyvateľov zelených okresov. Odborné miesta sú prevažne na hasičských staniciach okresných riaditeľstiev Hasičského a záchranného zboru SR, odbory vykonávajú hasičskí záchranári, ktorí majú s testovaním bohaté skúsenosti. V našom okrese je odborné miesto zriadené na Okresnom riaditeľstve HaZZ SR v Rimavskej Sobote, Okružná 118. Vchod k odbornému miestu je od zadnej brány, kde uvidíte rozložený stan. Otestovať sa môžete počas pracovných dní v čase od 12. do 20. hodiny až do odvolania. Na antigénový test odporúča Ministerstvo zdravotníctva SR ist' najmä tým, ktorí cítia akékoľvek príznaky respiračného ochorenia. Pred testovaním sa každá testovaná osoba musí preukázať občianskym preukazom (pri deťoch do 15 rokov preukazom poistenca). Po bezplatnom testovaní každý obdrží certifikát.

Predám balíkové seno, cena 20 €, tel.: 0940740710

Pedikúra Kety ponúka svoje služby a taktiež ponúka aj darčekové poukážky v prípade záujmu tel.: 0908 599 576.

Bleskové správy

Slovenská autobusová doprava Lučenec, a.s. oznamuje, že na základe „Nariadenia mimoriadnej zmeny cestovných poriadkov autobusových liniek prímestskej autobusovej dopravy zavedením režimu školských prázdnin“ banskobystrického samosprávneho kraja budú autobusové linky prímestskej autobusovej dopravy od 01.11.2020 premávať tak, ako v dňoch „školských prázdnin +“. Všetky aktuálne informácie nájdete na www.sadlc.sk, www.ubian.sk a www.cp.sk, alebo na našej infolinke 0650 958 958. V prípade potreby Vám bližšie informácie poskytneme aj vedúci útvaru dopravy spoločnosti p. Miroslav Matúška tel. č. 0903292821, email: matuska@sadlc.sk.

Mestský úrad v Tisovci oznamuje, že z dôvodu obmedzených technologických možností (nedostatok vybavenia pre zabezpečenie on-line prenosu) a z dôvodu priorit v oblasti celoplošného testovania sa rokovanie Mestského zastupiteľstva v Tisovci, plánované dňa 28.10.2020, presúva na neskorší termín. Nový termín rokovania mestského zastupiteľstva Vám bude oznámený s dostatočným predstihom (minimálne 7 kalendárnych dní vopred).

Mesto Tisovec dňa 9.11.2020 podpísalo Zmluvu o spolupráci pre národný projekt „Komunitné služby v mestách a obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít – II. Fáza“, ktorým sa vytvoria podmienky pre poskytovanie sociálnej služby v komunitnom centre

v mestskej časti Rimavská Píla. Sociálna služba bude poskytovaná prostredníctvom troch pracovníkov.

Mesto Tisovec sa zapojilo do Výzvy SK-NIC, a. s. na predkladanie žiadostí o poskytnutie finančnej podpory projektov internetovej komunity. Projekt je zameraný na podporu komunit prostredníctvom informačno-komunikačných technológií. Výstupom projektu bude dodanie dvoch interaktívnych tabúl pre Materskú školu Tisovec a Materskú školu Rimavská Píla. Touto modernou učebnou pomôckou na zefektívnenie vyučovania, ktorá so sebou prináša nové metódy a spôsoby vzdelávania, zmeníme tradičné materské školy na moderné.

Mesto Tisovec sa zapojilo do Výzvy Nadácie Slovenskej sporiteľne na predkladanie projektov v grantovom programe #mamnato špeciál. Projekt je zameraný na inovácie v sociálnej oblasti, ktorý prináša originálne a kreatívne riešenia. Sociálne slabšie skupiny obyvateľstva, seniori a hendikepovaní obyvatelia mesta sa budú môcť rýchlejšie a jednoduchšie dostávať k najaktuálnejším informáciám prostredníctvom elektronickej úradnej tabule, ktorá bude osadená na verejnom priestranstve pri kníhkupectve.

Mestský úrad oznamuje, že odvoz biologického odpadu (hnedých kontajnerov) v novembri bude prebiehať do konca mesiaca naďalej každý pondelok. V decembri plánovaný odvoz vám vopred oznámime.

Tisovský mesačník

11

XXX. ROČNÍK

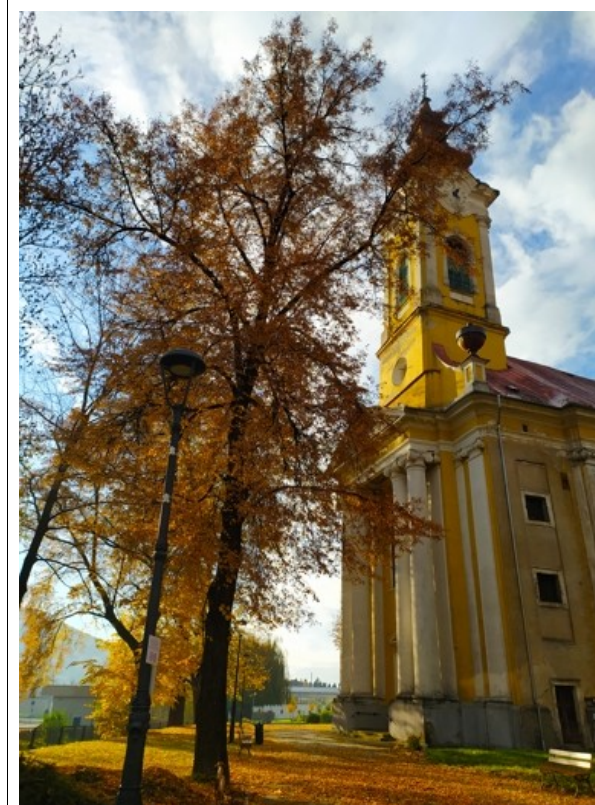
NOVEMBER 2020

číslo 11

cena 0,25 €

Testovanie v Tisovci
(foto: Ing. D. Hutka)

Jesenná nálada
(foto: Jakub Korytiak)

Podakovanie primátorky mesta

Vážení spoluobčania, počas uplynulého víkendu sa realizovalo celoplošné testovanie na ochorenie COVID-19. Viem, že aj v našom meste sa vyskytli rôzne názory a vyjadrenia na nariadenie vlády SR k testovaniu. Bolo na slobodnom rozhodnutí každého občana ako sa k danej výzve postaví. Ďakujem všetkým Vám, ktorí ste sa antigénového testovania zúčastnili a prejavili ste zodpovednosť voči sebe, svojej rodine, ale najmä voči svojim spoluobčanom.

V Tisovci aj mestskej časti Rimavská Píla bolo na piatich odborných miestach otestovaných za oba dni spolu 2301 občanov, z toho 10 testov potvrdilo pozitívny výsledok. Všetky vydané certifikáty sú platné a občania sa môžu nimi v prípade potreby preukázať.

Chcem sa poďakovať všetkým, ktorí sa podieľali na zabezpečení a priebehu testovania, pretože aj napriek riziku, že ohrozia svoje vlastné zdravie, boli ochotní vykonávať svoju prácu svedomito a zodpovedne.

Ďakujem všetkým štyrom zdravotníckym tímom, ktoré tvorili naši ochotní zdravotníci, z ktorých časť sme oslovovali na pomoc ešte aj v piatok večer. Vďaka Vám za ochotu, trpezlivosť a odborný prístup - MUDr. A. Žiaková, L. Šupková, M. Moncol, MUDr. M. Bindasová, A. Švarcová, E. Belicová, Ing. J. Kubiniová, R.Sekáčová, D. Dolinaj, M. Ružániová, M. Petróczyová a J. Kožiaková.

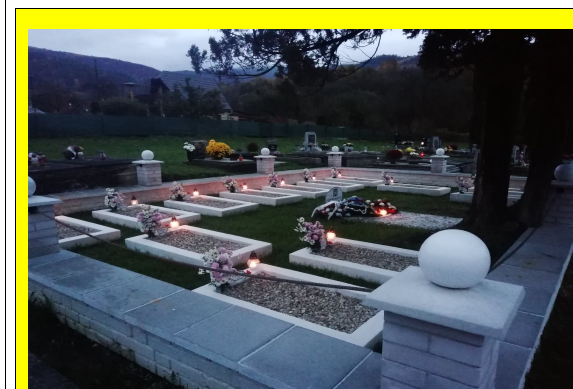
Ďakujem našim dobrovoľníkom, ktorí pomáhali počas soboty aj nedele - bolo ich viac ako 30. Časť z nich pracovala ako administratívni pracovníci a členovia DHZ zabezpečovali dezinfekciu, čistenie priestorov aj večerné osvetlenie. Na bezchybný priebeh testovania dohliadali štyria veliteľia odborných miest Ozbrojených síl SR kapitán P. Roľko, rotmajster P. Ťažký, rotmajster J. Ondřík a rotmajster J. Bancík a tiež príslušníci štátnej polície, našej mestskej polície a členovia občianskej hliadky.

Moje osobné poďakovanie patrí všetkým mojim spolupracovníkom, pretože bez ich ochoty počas celého týždňa by sa celá akcia nepodarila dobre zorganizovať a pripraviť.

Vážení občania, aj keď čísla pozitívne otestovaných sú u nás v Tisovci aj na Rimavskej Píle v tomto čase nízke, naďalej Vás všetkých vyzývam a prosím, budme zodpovední a dodržiavajme všetky opatrenia na zamedzovanie šírenia corona vírusu. Prajem Vám všetkým pevné zdravie a chorým skoré uzdravenie. Ak by nastal v niektorých rodinách problém so zásobovaním potravinami a liekmi počas dodržiavania povinnej karantény, mesto bude samozrejme nápomocné s dovozom.

Mgr. Irena Milecová, primátorka mesta

PS: Chutné teplé obedy a večere zabezpečili pre všetkých členov v odborných miestach v sobotu prevádzky Kólnička a Meredith, v nedeľu Centrál a Darijan.

Úprava hrobov
(foto: Viktor Brádnanský)

V čísle prinášame aj:

- Spoza dverí
- Komentár
- Kalendár osobností Tisovca a Rimavskej Píly
- Rozprávkový kvíz pre deti
- Inzercia
- Test klíčivosti - zistenie kvality kompostu
- Za Rudolfom Krivošom
- Žiacka tvorba
- Oslava deväťdesiatky Robotníckeho spevokolu Bradlan v Trnave

S p o z a d v e r í

Aj keď sa to nezdá, prvý mesiac tzv. učenia v zábehu prebehol ako rýchlik a šupkom - hupkom sme sa ocitli v októbri. Aj keď bol poväčšine upršaný, čo okrem poľnohospodárov asi nemá nikto rád (alebo ani oni?), v škole sme si s úsmevom pripomenuli Svetový deň úsmevu, ktorý sa oslavuje od roku 1999. Jeho iniciátorom bol Harvey Richard Ball, ktorý v roku 1963 vytvoril „smajlíka“, symbol šťastia a dobrej vôle. Takže tento deň je presne určený na dobré skutky, dobrú náladu a na pochopenie sily úsmevu, ktorý robí naše dni krajšími.

Ekopátrači z III. B s Mgr. J. Kostkovou sa ale rozhodli, že si v tento deň pripomenú aj Deň zvierat, ktorým je takisto 4. október. (Prvýkrát bol oslavovaný v roku 1931 vo Florencii počas stretnutia ekológov. Tento deň bol vybraný, pretože naň pripadá sviatok sv. Františka z Assisi, ktorý bol veľkým milovníkom zvierat a je patrónom zvierat a ekológov.)

Veľkými milovníkmi zvieratiek sú ale aj naši tretiaci, a tak prišli do školy v spoločnosti svojich domácich miláčikov. Ich „spolužiakmi“ sa stali andulky, korela, pieskomil, korytnačka aj kalifornské dažďovky. O týchto, ale i iných zvieratkách, sa učili nielen na prírodovede, ale aj na slovenskom jazyku, pomocou tajničky si overili ich anglické názvy na angličtine a svoje čitateľské zručnosti si preverili v hľadaní informácií o zvieratkách v rôznych knihách a na internete. O hudobný podmaz počas celého vyučovania sa im postarali andulky s korelou! Hoci všetkým žiakom teraz úsmev zakrývajú rúška, stále sa im usmievajú oči a o dobrú náladu sa dokážu postarať aj takýmito zaujímavými aktivitami.

Neustále sa však snažíme, aby aj školské prostredie pre našich žiakov bolo čo najatraktívnejšie, najpestrejšie a najfarebnejšie. „Nudnejšie“ priestory sa vždy usilujeme postupne niečím oživiť. Myšlienku, dať na schody smerujúce z vestibulov do tried farebné nálepky s učivom, sme mali v hlave už dlhší čas. Veď hore-dole po schodoch sa žiaci neustále pohybujú. Práve preto sme na nich chceli prezentovať taký obsah, ktorý by si žiaci mali častým opakovaním osvojiť a jeho znalosť neustále prehľbovať. Deti majú takéto texty stále na očiach a učia sa dané veci nenásilne a podprahovo.

A tak sa schody, vedúce k triedam I. stupňa, rozžiarili farbami s pestrým obsahom. Učia deti násobilku, vybrané slová či pripomínajú, ako sa máme pekne a slušne pozdraviť. Pričinili sa o to a vlastnými rukami nápad aj zrealizovali Mgr. L. Goldschütterová a Mgr. J. Kostková.

Tento rok sa 15. októbra družinári zapojili do Svetového dňa umývania rúk. (Teraz veru veľmi aktuálna téma!) Porozprávali sa o tom, kedy si umývať ruky a ako si ich správne umyť a dezinfikovať. S menšími žiakmi pani vychovávateľky vytvorili plagát a pre starších žiakov si pripravili prezentáciu a vyrobili aktuálne tematické nástenky.

V dňoch od 12. 10. - 15. 10. 2020 prebehol, pod vedením všetkých pani učiteliek v špeciálnych triedach, Týždeň zdravej výživy. Počas neho si žiaci spoločne pripravili výstavky z ovocia a zeleniny. Tie dozdobili farebnými listami jesene. Vela sa rozprávali... čo je zdravé a čo nezdravé, prostredníctvom maľovaného čítania si zopakovali slovnú zásobu z oblasti ovocia a zeleniny, hádali „ovocné“ hádanky, naučili sa pesničku Červené jablčko, básničku Spadla hruška zelená, maľovali javorový list a spestrili si vyučovacie hodiny tematickou hrou na OBCHOD. Zostavovali jedálny lístok zo zdravých potravín na celý týždeň. V rámci zeleninového dňa vytvorili myšlienkové mapy, hádanky, osemsmervky či skladali slová z pomiešaných písmeniek. V inej časti vyučovania žiaci zaujala prezentácia o vitamínoch a krátka didaktická hra „Vieš, čo ješ?“ Túto časť výučby zavřšili kvízom o zdravej výžive.

Na záver si samozrejme pripravili chutné zdravé jedlá: mrkvovú pomazánku, šalát, zdravý tanier, varené zemiaky, zelený čaj a ...s dobrým apetítom všetko sverne spapali. Vřtepili si do svojich hlávok aj jeden pekný a pravdivý výrok: *„Nežijeme preto, aby sme jedli, ale jeme preto, aby sme žili!“*

16. októbra bolo aj v III. B, ale nielen tam, ruřno. Aj oni sa venovali Dřu zdravej výživy. Teraz však trochu odlišným spôsobom. Prečo? Lebo v uplynulých rokoch sme všetci mali v spolupráci so školskou jedálňou ochutnávk u rôznych zdravých šalátov či nátierok. Avřak tento rok to nebolo možné kvôli nebezpečenstvu náказы COVID 19. Prvé hodiny sa tak venovali zdravej výžive v teoretickej rovine. Žiaci vo forme pojmových máp porovnali zdravý a nezdravý životný štýl, v podobe Akrostichu spísali zdravé a nezdravé jedlá, na internete si vyhľadali informácie o potravinovej pyramide a zdravom tanieri, ktoré si spoločne vyrobili a finančnú gramotnosť a vedomosti z matematiky si overili pri úlohách, zameraných na nákup zdravých potravín.

Deti sa ale nevedeli dočkať, kedy si sami budú môcť pripraviť zdravé pochútčky. Tomu predchádzalo aj rozprávanie o správnom stolovaní. Naučili sa skladať servitky, aby si mohli prichystať slávnostne prestreť stôl. Nakoniec sa dočkali a v okamihu sa z nich stali kuchári. Deti sa, za pomoci svojich rodičov, naozaj svedomito na túto aktivitu nachystali, pretože si priniesli veľa zdravého a chutného jedla. S chuťou sa pustili do práce a už o chvíľu sa na stoloch zjavili uhorkové prířery, príletel krásny ovocný motýľ, pribúdli jeřkovia, ovocný šalát, ovocné aj zeleninové špízy, avokádová nátierka, zdravé jednohubky, usmieval sa na nich banánový smajlík a z obložených chlebičkov zas cerili zuby rôzne strařidiá. Hovorí sa: „Čo sme si navarili, to si aj zjedzme!“ Tretiaci si tak na chvíľu zložili rúška a s chuťou sa pustili do zdravých výtvorov. (Podľa fto dôkazov eřte potrebujú dotrénovať správne držanie príboru.)

Že sa chceme správne stravovať je už jasné, no chceme sa aj správne starať o prírodu. Preto sa ZŠ, po úspešnom zvládnutí prvého certifikačného obdobia s témou ODPAD, pustila do druhého certifikačného obdobia v rámci programu Zelená škola. Je to výchovno-vzdelávací program určený pre školy, ktoré chcú zmeniť seba a svoje okolie. Cieľom programu je podpora školských komunít, v ktorých si ich členovia vyskúřajú čaro i nářtrahy spolupráce. Žiaci s pomocou učiteľov a rodičov rieřia reálne potreby svojej školy a okolia, čím pomáhajú

k pozitívnej zmene. Tento program sa realizuje na Slovensku od roku 2004 a pomáha slovenským školám zrealizovať environmentálnu výchovu prepojenú s praktickými krokmi. Tie vedú žiakov a celú školu k řetnejřiemu prístupu voči prírode.

Novou témou na tento školský rok je ZELEŇ A OCHRANA PRÍRODY. A ak nám to situácia dovolí a vládca Covidko už konečne zmizne, postaráme sa o bylinkový záhon v Oáze poznania a spolupráce, vyrobíme menovky pre bylinky, tiež herbár a počas tvorivých dielní si vyrobíme voňavé vrecúřka plnené sušenými bylinkami. Areál školy spríjemníme aj vtáčikom a to tak, že im počas zimného obdobia (ak budeme v škole, keď nie – tak doma) vyrobíme semienkové gule a budeme ich prikrmovať, rozvesíme křmidlá a vtáčie búdky, vyrobíme napájadlo pre vtáčiky, v jarných mesiacoch vysadíme rôzne stromy a kry, ktoré svojimi plodmi lákajú spevavce a vďaka nim rozřteboceme školskú záhradu. (Dokonca sme si už stihli zasadiť vitamínové bomby – rakytník a goju. Křiký dodala Mgr. P. Kertész a s veľkým odhodlaním sa pustili do práce Ekopátrači z III.B.)

Opäť zorganizujeme „Burzu kníh“ a zber papiera. Vďaka týmto akciám pomôžeme prírode a uřetíme niekoľko stromov v lese. Samozrejme nezabudneme pozbierať odpadky v okolí školy a tiež aj v našej krásnej prírode. (Ktovie, kto ich tam stále nosí!) No, nie sme si istí, či sa nám to v tomto ťažkom období celkom podarí, ale všetci sa budeme snažiť, aby sme si titul Zelenej školy obhájili aj tento rok. Verí a dúfa celý Envirotím.

21. októbra si v III.A triede s Mgr. B. Bořelovou tiež pripomenuli Medzinárodný deň jablka. O dva dni si naplno užili všetky aktivity, ktoré súvisia s týmto naším slovenským chutným ovocím. Užili si deň poznania, zábavy, dopľňovačiek, súťaží, ochutnávok aj tanca. Zmapovali si celú cestu jablčka od jadierka po dospelý strom. Spoznali jabľoň počas štyroch ročných období aj jesenný zber plodov. Deti hravým spôsobom získali mnoho nových poznatkov o jabľkách a aj si zdravo pomařkali.

22. október bol pre ZŠ veľmi úspeřný deň. Čo sa stalo? Nuž naši mladí literárni umelci vyhrali, čo len vyhrať mohli v Regionálnej autorskej literárnej súťaži vo vlastnej tvorbe v poézii a v próze Dobřinského literárny Gemer (XX. ročník). Úspeř patř samozrejme i všetkým zainteresovaným rodičom, ako i pani učiteľkám, ktoré vyučujú slovenský jazyk! Pre istotu pripomínam, že do súťaže boli zapojené ZŠ z Rimavskej Soboty i z Revúcej! Vřťazom srdečne blahoželáme a sme náležite na nich pyřní!!! (*pozn. red.: vřťazné básne prinášame na s. 7*)

Vřsledky: **poézia:**

I. kategória (4.-6. ročník):

- miesto: René Milan Matucha: Ja a skorá jeseň
- miesto: Adam Vývlek: Kohútik
- miesto: Matúř Cibuliak: Školský vlak

II. kategória (7.-9. ročník)

- miesto: Katarína Keletřiová, mI.: Rybárka
- miesto: Hugo Křřřka: Čakateľ
- miesto: Alexandra Siroťová: Osudová láska

próza: I. kategória (4.-6. ročník):

- miesto: René Milan Matucha: Kúzelný pes Amy (Nedá mi, aby som nespomenula aj ostatných mladých autorov, pretože i oni si zasľúžia pochvalu: Katarína Dominiková, mI; Sophia Ferenčíková; David Bari; Tatiana Kováčová; řtefánia Kořřaková a Denis Kubinec)

(Vřťazné básne budeme postupne uverejňovať.)

Koordinátorka školskej knižnice Mgr. G. Kéry **nám podotkla, že 26. október je v tento kalendárny rok** Medzinárodným dňom školských knižníc, ktorý sa pripomína od roku 1999. Tento deň je nielen oslavou školských knižníc, ale aj priblížením ich významu a prínosu pri vzdelávaní detí. Pripomína sa každý štvrtý októbrový pondelok. Je podnetom k tomu, aby naše deti našli v knihách priateľa, ktorého vymenia za smartfón, mobil či chatovanie po sociálnych sieťach. Je to priateľ, ktorý nezradí. Čítaním sa všetky deti učia nielen o nových faktoch, prijímajú zaujímavé informácie, no učia sa aj gramatiku a štylistiku. ODKAZ: „Ak mář pocit, že knihy sú príliš drahé, nelamentuj a zájdi do našej školskej knižnice. *Veď kvetiny a knihy sú pre mnoho ľudí práve tak potrebné, ako denný chlieb.*“

Snáď sa dobrá kniha stane spoločníkom aj našim starřím školákom, nakoľko sme, bohužiaľ, boli opäť nútení zostať doma, lebo od „dňa školských knižníc“ až do 27. novembra 2020 preřiel II. stupeň na diřtančné vzdelávanie. Ak sa situácia zlepří a protivný Covidko prestane vyvážať, začne sa 30. novembra opäť prezenčné vyučovanie.

Diřtančná výučba prebieha denne od 7.55 hod. do 11.35 hod. podľa nového zredukovaného rozvrhu, ktorý je zverejnený na školskej stránke. Je to zas na nás všetkých, na učiteľoch, rodičoch i žiakoch, aby sme sa pokúřili ho úspeřne zvládnuť.

Žiaci nájdu na edupage zadania a môžu komunikovať s vyučujúcim cez správy alebo chat v čase, ktorý je vyčlenený na predmet v rozvrhu. Plnenie zadaní je povinné a chápe sa ako účasť na vzdelávaní. Ak sa žiak nemôže zúčastniť na vzdelávaní v daný deň, je potrebné oznámiť neúčasť triednemu učiteľovi.

Začali sme realizovať tzv. online hodiny, ktoré uvidíte v rozvrhu na stránke školy s ikonkou kamery. Online vzdelávanie prebieha cez aplikáciu ZOOM. Vřetky ostatné dôležité informácie budeme aj naďalej zverejňovať na stránke základnej školy.

Drřme sa a všetky prekážky zvládajme s úsmevom na tvári!

Za celý kolektív Mgr. M. Svobodová

Kalendár osobností Tisovca a Rimavskej Píly

Samuel Křřřka

50. výročie úmrtna lesného inřiniera, vysokoškolského pedagóga

Narodil sa 8.7.1881 v Tisovci. řtudoval na obchodnej škole v Keřmarku a na gymnázii v Rimavskej Sobote. V rokoch 1902-1904 řtudoval lesníctvo na Baníckej a lesníckej akademii a v rokoch 1904-1905 na Vysokej škole baníckej a lesníckej v Banskej řtiavnici. V rokoch 1909-1910 bol pracovníkom Ministerstva pôdohospodárstva v Budapeřti, kde nadobudol rozsiahle vedomosti v oblasti řtátnej správy.

Do roku 1914 pracoval na řtátnom lesnom úrade v řarnovici a od roku 1934 v Solivare. V rokoch 1914-1915 bol vojacom rakúsko-uhorskej armády, v Rusku padol do zajatia a v rokoch 1918-1920 bol československým legionárom. Domov sa vrátil so řtefánikovým plukom v roku 1920. V roku 1944 bol uväznený za protifařistickú aktivitu medzi řtudentmi.

Jeho pedagogická dráha započala vymenovaním za riadneho profesora Slovenskej vysokej školy technickej. V rokoch 1940-1946 bol dekanom Ústavu pestovania lesov na lesníckom a poľnohospodárskom odbore SVřT v Bratislave, prednářal pestovanie lesov, náuku o lesnom stanoviřti. V rokoch 1946-1950 učil na Vysokej škole poľnohospodárskeho a lesníckeho inřinierstva v Kořiciach. Tu tiež viedol biologickú výstavbu Botanickej záhrady. Bol autorom článkov v časopisoch Les a drevo, Pořana, Dřevo a iných a tiež autorom vysokoškolských učebníc a Encyklopédie lesníctva i autorom publikácií *Dřevná tvorba* (Bratislava 1941) , *Novinka pre pestovanie dubov* (Kořice 1950), *Racionalizácia zalesňovania* (Bratislava 1953) a iných. Zomrel 3.11.1970 v Pieřťanoch.

Pavol Sabó

130. výročie narodenia evanjelického farára

Narodil sa 6.11.1890 v Tisovci. 6 tried ľudovej školy vychodil v rodisku, nižřie triedy gymnázia v Banskej Bystrici, vyřřie triedy gymnázia absolvoval na evanjelickom ľyceu v řoproni, kde aj maturoval. V roku 1918 ukončil řtúdium na Bohosloveckej fakulte v Bratislave. Ako kaplán začal pôsobiť vo Veľkých Levároch, v roku 1919 preřiel do Tisovca a tu pracoval ako kňaz do roku 1958, kedy odiřiel do dôchodku. Počas jeho pôsobenia v Tisovci bol nanovo pokrřtý kostol, boli zakúpené tri zvony, v roku 1952 dal zaviesť elektrinu do kostola a boli nainřtalované nové hodiny do veže. Počas jeho pôsobenia v Tisovci sa tu v roku 1930 konal generálny zjazd evanjelickej mládeže, ktorého sa zúčastnilo do 500 delegátov z celého Slovenska. V roku 1948 bola v kostole odhalená pamätná tabuľa Pavlovi Jozefřymu. Angažoval sa aj vo verejnom řivote. Bol dlhoročným tajomníkom miestneho odboru Matice slovenskej a Sokola. Zomrel 17.8.1979 v Pieřťanoch.

Miroslava Kojnoková

řiacka tvorba

René Milan Matucha

Ja a skorá jeseň

Stojím na kopci.

S rukami vo vreckách, mám červené ľica, ktoré eřte nepořtípál mráz. Hovorím si: „Tak už si tu, ty farebná víla!“

Už sa aj k nám dostavila, aby všetkým počarila, keď sfarbuje listy na stromoch. řřtá, hnedá, oranžová, tá jemná farba sa nikdy nezachová.

Možno len na krátku chvíľu, no ľloveku dodá silu. Pani Jeseň - čas dažďových zázrakov, vetřík berie všetko, sfúkne i dažď z oblakov. Rozhadzuje ľstie zo stromov, vbehne všade do komínov, do kořov i do domov. Usadí sa na trávnatom koberci, v obývačke zázrakov.

A koberec ten je ľahký, zaletí až nad oblaky, kde ľietajú dravé vtáky. Chcem za nimi, no tam eřte nemôžem.

Stojím na kopci. A v oblakoch krúži ich tieň. Na nose mi pristál pavúčik, za sebou ťahal malý padáčik. Očkami sa na mňa kukal, v boji s vetrom rýchlo prehral. Ale bol som řikovný, zobral som ho do dlaní. Na kameň som ho položil, zařepkal mu: „To je jeseň, pavúčik!“

Eřte som sa poobzeral, a vykročil smerom k horám. Pokým ticho kráčam, dumám, že v jeseni všetko zdolám...

Adam Vývlek

Kohútik

U susedov každé ráno kohútik si spieva, buď ľliepky v kurine, už sa rozvrdnieva.

Cez deň ako hrdý pán kráča si on po dvore. Čaká kedy zrno príde, čo je skryté v komore.

Potom, keď sa nasýti, křidlami zamáva, a svoj hárez kurací, po dvore on obháňa.

Chráni si on verne každú svoju ľliepku, beda tomu, kto by chcel jednu na polievku.

Večer, keď už ľlniečko za horu sa skláňa, náš kohútik ľliepočky do kurína zháňa.

Matúř Cibuliak

řkolský vlak

Vyřiel som ráno na ulicu,

zbadal som tam motanicu.

Na ulici vláčik stojí,

a v ňom žiaci našej školy.

V jednom kupé deviataci, vo vagónoch všetci žiaci. Poznám iba školský bus. No školský vlak? Pre mňa rébus.

V prvej triede dvadsať dievčat. Mávajú mi ostodesať! Čo je to za motanicu? Hodia po mne čarbanicu.

Zo sna sa len ťažko budím. Čo ak sa v tej škole nudím? Už viem, čo dnes nakreslím! V školskom vlaku deciek tím!

Spomienky na detstvo

Taký je fyzikálny zákon gravitácie, ovláda celú prírodu. Aj vodu aj ľudí. Voda vyvřie kdesi vo vrchoch pramienkami, steká po brehoch jarkami, spája sa do potokov, potoky do riek a tie končia v moriach. Tak aj ľudia. Rodia sa niekde na lazoch, v malých dedinkách, schádzajú sa do miest, za vedomosťami, za poznaním, za sebarealizáciou. Málokedy sa vracajú, lebo hore prúdom sa ťažko pláva. Kód návratu majú v sebe iba ľososy a tie pri návrate hynú. Deti mojej generácie sa nenarodili v anonymnom a sterilnom prostredí pôrodníc, kde neznáme sestřičky rozvážajú deti na vozíkoch ako bochníky chleba. Rodili sme sa doma, a tak prvé a najprimárnejřie vnímanie bolo spojené s tvármi najbliřších, mamy, otca, starých rodičov, v prostredí, v ktorom sme potom preživali detstvo a mladosť. Nevieľ, do akej miery to poznačí ľloveka na celý řivot, ale iste to má vplyv na vznik pocitu a zmyslu pre rodinu, domov a akéhosi zakorenenia. Naři často spomínamí, že keď mama dojčila, mal som mesiac, sama sa rozprávala so starou mamou, ja som pustil prsník a vymenil som ho za údenú klobásu, ktorú práve mama držala v ruke. Doteraz mám rád domácu klobásu – vonia mi domovom.

V našom detstve nebolo televízorov, počítačov ani mobilov a tak sme boli oslobodení od týchto pořieračov času. Čas bol aj na pomoc

rodičom. Nikomu z nás nebolo potrebné vysvetľovať, že keď nenanosíme dreva, nebude teplo, ani variť sa nebude, keď nenanosíme vody, nebude čo piť, ani v čom sa umývať. Váčřinou som chodieval na pumpu do Hanesov, ale radšej som mal studňu u Zajacov, mali tam krásnu ľlbokú, z kameňov vymurovanú, s dreveným, okovaným vedrom na dlhej reťazi. Na umývanie bolo potrebné nanosiť mákkú vodu z Losinca. Pomôcť na poli pri zemiakoch, aj pri žatve zbierať obľie a viazať do snopov povrieslami. Skřtúiť povrieslo nie je také jednoduché. Vyřaduje fortieľ aj cvik a vie poriadne dopichať ruky.

V záhrade pri kosení a sušení sena, pohrabaní do petrencov, ktoré sa potom sťahovali na rudařoch alebo hrabiach dolu strminou, kde sa robila kopa, aby mohli Kickoví synovia Paľo a Maco pozvážať seno do řopy, z ktorej sa potom celú zimu zhadzovalo do carku v chlieve. Paľo s Macom boli silní, hlavne Paľo mal sily za troch a keď im koníky nevládali ťahať do Muránskej, zapriahli sa sami a fúru vytiahli. Akí boli mocní oni dvaja, také mali chatrné koníky. Na jeseň sa oberalo ovocie v záhradách, aj maliny, borovnice a brusnice v bánoch. Na brusnice sme chodievali váčřinou na řťstie, borovnic bolo najviac pod Fabovou hoľou a malín bolo všade po okolí dosť.

(Spomienky Ruda Křivořa na Tisovec. In: Almanach spomienok na Tisovec. Bratislava 2012, s. 65-66.)

Tisovská bublina

Ľudia potrebujú mať pocit, že ich niečo chráni. Hľadajú to v prostredí, v ktorom žijú . S nádejou pozerajú na politikov, ktorí sa snažia nájsť návod na zničenie koronavírusových mutácií, ktoré plodia strach, neistotu, obavy. Zažívame dobu skúšok a hľadania východísk. Zháňame „bublinu“, ktorá nás ochráni pred vírusom a neduhami ,ktoré nám posúva pandémia a človek svojimi požiadavkami na pohodlný a spokojný život, obohatený pohodlím a luxusom. Vyvažuje to chudoba, ktorá sa zjavuje aj tu, a je zatiaľ málo viditeľná. Doba technického luxusu, spojeného s čoraz vyššou životnou úrovňou, o ktorú sa prirodzene snažíme, sa stala na Slovensku súčasťou životného štýlu.

Zažívame zmenu, ktorá nám vstupuje do života.

Klíma nám už pohrozila. Dostali sme výstrahu aj tu v Tisovci, kde sa nám už pomínuli klasické dlhé biele zimy. V lete sú to privalové dažde a teplotné výkyvy. Produkcia domového odpadu nám stúpla za posledných desať rokov takmer dvojnásobne.

Vírus si z toho poskladal živnú pôdu a vyzval nás na súboj. Je to súboj o naše zdravie, prežitie, núti nás zmeniť naše tradičné návyky. Je tu výzva na spojenie sa priateľov i nepriateľov, či je to v politike, rodinných sporoch alebo v spoločnosti, v ktorej žijeme, pretože

vírus sa stal našim spoločným nepriateľom.

Poraziť ho môžeme spojením síl, ktoré posúva ľudstvo dopredu. Predovšetkým je to zodpovednosť a cieľavedomosť v konaní človeka. Úroveň zdravotníctva zvyšuje našu šancu na výhru v tomto súboji. Preto musí spolu so vzdelanosťou dostať prioritu.

Učíme sa žiť v nestabilnom svete

Kríza a pandémia sa spojili a postupne narúšajú stabilitu spoločnosti a istoty, ktoré sme si postupne vybudovali. Nenechajme si zobrať radosť z prítomnej chvíle. Musíme potláčať pasivitu a ľahostajnosť, to sú spojenci krízy a pandémie. Spomíname na pokoj a klud v nedávnej minulosti. Chceme sa vrátiť do starého normálu, ale to už nebude celkom možné. Kríza i pandémia raz pominie, ale pocit ohrozenia nám ostane.

Absolvovali sme celoplošné testovanie na prítomnosť COVIDu-19. Zúčastnili sa ho takmer dve tretiny obyvateľov. Nakazených bolo desať ľudí. Pandémia i tu vystrčila svoje pazúriky. Dostali sme výstrahu a usmernenie nepoľaviť v opatreniach, na ktoré nás vyzývajú predseda vlády a odborníci v oblasti medicíny a prikazuje nám to zdravý rozum a zodpovednosť.

Testovanie bol prostriedok na zistenie,

v akej situácii sa nachádzame, znova sme si „kúpili“ trocha času.

Ostatní, čo nepišli na testovanie, by mali byť minimálne v domácej karanténe. A tu sa začína ruleta o zodpovednosti a disciplíne. Správanie tých, čo neboli na testovanie, nám postupne ukáže, aká je skutočnosť a opodstatnenie našich obáv.

V pozadí pandemického diania stojí ekonomika a sociálna zabezpečenosť ľudí v Tisovci a na Rimavskej Píle. Takmer štvrtina našich obyvateľov, mimo dôchodcov, dochádza za prácou mimo Tisovca, dokonca do zahraničia. Sú dôležitým pilierom ekonomiky Tisovca a svojich rodín. Nezaujím minulých vládnych garnitúr o tento región vyhnal týchto ľudí z Tisovca.

O tom ako budeme žiť rozhodnú politici.

Vidíme to pri rozhodovaní vlády. Doporučenia krízového štábu, pandemickej komisie, hlavného hygienika, sú síce známe, ale o tom, čo sa bude diať, rozhoduje vláda a predseda vlády. Ťažko sa v tom vyznať, nesie to znaky chaosu. Ale v konečnom dôsledku ukázal občan ako sa treba zachovať v tejto kritickej situácii - prišiel na testovanie v počte vyše tri aj pol milióna. Ukázala sa kompetentnosť občana a jeho správneho rozhodovania. Vlastne sme dali návod politikom, ako sa v kríze rozhoduje.

Dal sa základ „bubline“, ktorá by nás mala chrániť nielen pred pandemiou ale aj pred vírusmi, ktoré ešte len prídu. Takáto slovenská bublina by mohla byť unikátom.

Dôležité sú preventívne opatrenia, oživenie Tisovského hasičského zboru je prínosom. Teraz sa to jednoznačne potvrdilo, pri testovaní táto súčinnosť bola potrebná a nezastupiteľná.

Natíska sa otázka čo ďalej? Osobne sa to dotýka každého z nás. Budú stačiť doterajšie opatrenia a príkazy vyplývajúce z núdzového stavu a mimoriadnej situácie, alebo sa pustíme do prevencie na základe dôraznej dezinfekcie verejných priestorov a spoločných priestorov? To si musíme rozhodnúť tu v Tisovci, aj tu existuje krízový štáb.

Pandémia začína byť finančne náročná.

Štát sa zadlžuje a občania to pocítia. Podstatne sa zvýšili výdavky v rodinných rozpočtoch na súboj s vírusom. Začíname si uvedomovať, že zdravie je najvyššou hodnotou pre náš život a existenciu. Zlyhanie v tejto dobe si nemôžeme dovoliť, je to povinnosť nás všetkých. Dôležité je rozhodovanie v tejto situácii na všetkých úrovniach i v rodinách, musíme sa tomu podriadiť, je to predpoklad zvládnutia akejkoľvek krízy.

Vladimír Pašiak

Úprava hrobov

techniku, ktorá by mohla obrubníky hrobov poškodiť. V dohľadnom čase hodláme ošetriť aj hrdzavejúce laná, ktoré špinia betónové kryty múrikov a na jar by sme mali problém s ich čistením. Zároveň vám dávame na vedomie, že laná budeme za týmto účelom skladat' a následne znovu inštalovať...

Na záver ďakujem všetkým, ktorí mi boli pri práci nápomocní akýmkoľvek spôsobom. Chcem sa poďakovať aj pani Geňatovej

z Losinca, ktorá na hroby legionárov darovala a nainštalovala vkusné kytky živých kvetov.

Štefan Sabó

foto: Miroslava Kojnoková, Michal Stejskal

Oslava deväťdesiatky Robotníckeho spevokolu Bradlan v Trnave

Verejnosti je známe, že tisovský Mužský spevokol Dr. Samuela Daxnera je v dlhoročnom priateľskom kontakte s členmi mužského Robotníckeho spevokolu Bradlan v Trnave. Toto priateľstvo si navzájom prejavujeme rozličnými recipročnými výmenami pri účinkovaní, gratuláciami pri výročiach, sviatkoch, jubileách a oceneniach.

Stalo sa tak aj tento rok, v ktorom si spoločne pripomíname 90 rokov existencie nášho trnavského spevokolského brata. Na pripomienku jubilea sme boli pozvaní v lete, no okolnosti sa vyvinuli tak, že na ňu, z dôvodu hygienických obmedzení, nemohla zástupná delegácia MSSD vycestovať. Celá plánovaná pripomienka so slávnostným koncertom Bradlanu a sprievodnými podujatiami sa obmedzila na otvorenie výstavy v Západoslovenskom múzeu v Trnave. No nám sa podarilo nájsť zástupné riešenie tak, aby nás mohla reprezentovať príslušná zodpovedná osoba, ktorá bola ochotná vziať

(na fotografii autorky: Spevokol Bradlan pri speve v átriu múzea)

na seba ťarchu zodpovednosti a zastúpiť tisovský spevokol v tejto komplikovanej situácii. Z toho dôvodu chcem v mene všetkých bratov spevákov poďakovať sl. Simone Rukavicovej (dcére predsedu spevokolu) za ochotu osobne sa zúčastniť uvedenej pripomienky a odovzdať pozdravný list spevokolu Bradlanistom (jeho text viď vpravo). Ďakujem aj za ochotu podeliť sa so zážitkami i fotografiou z podujatia:

Dňa 9. októbra 2020 som sa zúčastnila oslavy 90. výročia založenia Robotníckeho spevokolu Bradlan v Trnave. Niesla sa v duchu komornej atmosféry a to i napriek tomu, že priestory trnavského Západoslovenského múzea predurčovali jej pompéznosť. Pri príchode ma priateľsky uvítal predseda spevokolu Ing. Daniel Ďuriš, PhD. a predstavil mi ďalších prítomných hostí.

Súčasťou oslavy bola aj výstava Bradlan – 90. výročie speváckeho zboru, ktorú otvorila predstaviteľka múzea. V zastúpení všetkých občanov nasledovala gratulácia prednostky Mestského úradu v Trnave. Ďalšími gratulantmi boli zástupkyne Matice Slovenskej, ktoré pripojili aj prednes dojímavéj básne.

V neposlednom rade som v mene tisovského spevokolu pogratalovala jubilantom ku krásnemu výročiu aj ja a odovzdala dirigentovi Ing. Andrejovi Rapantovi písomnú podobu gratulácie - list, ktorý zo srdca venovali členovia MSSD.

Nakoľko súčasné opatrenia nedovoľovali byť svedkami umeleckého prejavu jubilujúcich členov v uzavretom priestore, po prezretí výstavy sme sa presunuli do átria múzea, v ktorom sme so záujmom sa započúvali do dvoch skladieb z ich repertoáru.

Opatrenia eliminujúce šírenia Corona vírusu boli tiež dôvodom, že uvedenej oslavy som sa za celý kolektív spevokolu Dr. Samuela Daxnera z Tisovca zúčastnila len ja, ktorá v meste Trnava pôsobím.

Záverom ma Bradlanci požiadali o odovzdanie pozdravu do Tisovca, spojeného s presvedčením skorého možného vzájomného stretnutia.

Simona Rukavicová

(pripravil: Štefan Sabó)

Vážení členovia Robotníckeho spevokolu Bradlan,

dovoľte členom Mužského spevokolu Dr. Samuela Daxnera z Tisovca tiež sa pripojiť k početným gratulantom, aj keď z vysvetliteľných dôvodov súčasných obmedzení len písomnou formou a zaželať Vám k Vašej „deväťdesiatke“ hlavne veľa elánu do ďalšieho tvorčieho obdobia, samozrejme zdravia a taktiež veľa ďalších príležitostí na prezentáciu Vášho skvelého umenia.

Po prežití mnohých všedných dní naplnených skúškami, nácvikmi a vystúpeniami nadišiel sviatok, ktorý patrí predovšetkým Vám – Bradlancom a ktorý je aj dôvodom na krátke pozastavenie sa a hodnotenie.

Jeden slávny skladateľ vyslovil myšlienku, že kreatívny umelec pracuje na svojom ďalšom diele preto, lebo nebol spokojný so svojím predošlým. Môžeme s ním plne súhlasiť, pretože aj naša spoločná činnosť je spojená s nespokojnosťou dosiahnutého, čím udržujeme existenciu našich súborov.

Sme radi, že počas pôsobenia súborov sme aj my prispeli k tvoreniu Vašej histórie. Vzájomná spolupráca môže byť inšpiráciou pre ostatné kolektívy. Počas uplynulých rokov sme nadobudli presvedčenie, že len tam môže vzniknúť priateľstvo, kde sú ľudia zapálení pre rovnakú vec, v našom prípade pre spev špecifickejšieho druhu - zborový spev.

Dovoľujeme si vysloviť názor, že nie len on nás spája. Spojitosť je aj v ich pomenovaní. Historický názov tisovského spevokolu obsahoval tiež názov mužský robotnícky. Počas pôsobenia obidvoch súborov bolo zaznamenané obdobie rozkvetu aj stagnácie, tak ako je zrejme z hodnotenia Vašej histórie. Na rozdiel od hrozby zákazu činnosti Bradlanu, mal tisovský spevokol činnosť naozaj zakázanú.

Rovnaké problémové oblasti riešime aj v súčasnosti. Za všetky môžeme spomenúť ubúdanie členskej základne alebo pomalé tempo jeho omladzovania.

V dnešný deň sa však chceme venovať hlavne pozitívnym veciam. Sme presvedčení, že naša spolupráca bude pretrvávať a že v budúcnosti po vypočutí repertoáru na obidvoch pôdach súborov ostane v našich myšliach pre budúcu jej generáciu rovnaký odkaz a to, že spev má zmysel a nikdy nezanikne.

V Tisovci, dňa 8. októbra 2020.

Mužský spevokol Dr. Samuela Daxnera
Tisovec

Za Rudolfom Krivošom

S bolesťou v srdci sme prijali správu, že vo veku 86 zomrel akademický maliar Rudolf Krivoš, posledný z členov Skupiny Mikuláša Galandu. Rudolf Krivoš sa narodil 16. novembra 1933 v Tisovci.

Detstvo a prvé školské roky prežil v rodnom meste. Tu absolvoval aj gymnaziálne štúdiá, ktoré ukončil v roku 1951. V rokoch 1951 až 1956 absolvoval štúdium na Vysokej škole výtvarných umení (VŠVU) v Bratislave na oddelení figurálnej grafiky u profesora Jána Mudrocha. Za diplomovú prácu – olejomalbu Vo vinárni – získal v roku 1956 Cenu VŠVU. V tom istom roku bol aj prijatý za člena Zväzu slovenských výtvarných umelcov.

Rok po skončení štúdií sa stal spoluzakladateľom Skupiny Mikuláša Galandu nesúcej meno významného maliara, grafika a ilustrátora, ktorý patril k výrazným priekopníkom a propagátorom moderného umenia na Slovensku. Skupinu vytvorili v roku 1957 mladí umelci, ktorých spájali spoločné názory na umenie a svojou tvorbou sa prihlásili k tradícii slovenského moderného umenia. Krivošova tvorba predstavovala osobitú modifikáciu skupinového programu galandovcov.

Rudolf Krivoš sa zúčastnil na všetkých skupinových výstavách galandovcov a jeho diela sú zastúpené vo všetkých významnejších verejných galériách. Diela Rudolfa Krivoša reprezentovali naše maliarstvo na najvýznamnejších svetových prehliadkach, ako Bienále mladých v Paríži (1961), Bienále v Sao Paule (1963), Bienále v Benátkach (1968). V roku 1972 bol vylúčený zo ZSVU, čo znamenalo zákaz vystavovania. V šesťdesiatych rokoch sa venoval aj ilustrácii. Ako prvá to bola básnická zbierka Milana Rúfusa AŽ DOZRIEME (Slovenský spisovateľ 1958).

Po nútenom odmlčaní sa mu po roku 1989 dostalo zaslúženej rehabilitácie a uznania. Mal veľa samostatných výstav doma i v zahraničí, pričom jeho posledná veľká výstava sa konala v roku 2017 v Mirbachovom paláci v Bratislave.

Akademický maliar Rudolf Krivoš, maliarstvo ktorého je označované

za "modernú klasiku", je nositeľom viacerých ocenení. V januári 2014 si prevzal z rúk prezidenta SR Ivana Gašparoviča jedno z najvyšších štátnych vyznamenaní Pribinov kríž I. triedy. V roku 2014 bolo Rudolfovi Krivošovi udelené aj ČESTNÉ OBČIANSTVO

MESTA TISOVEC za významný prínos v oblasti výtvarného umenia a šírenie dobrého mena mesta Tisovec doma i v zahraničí a vrelý vzťah k rodnému mestu a jeho obyvateľom.

Opustila nás výnimočná osobnosť slovenského výtvarného života, ktorá sa svojou čínorodosťou, presvedčením a vzácnosťou výtvarného diela zapísala so čťou do letopisov našich výtvarných dejín. Česť jeho pamiatke.

Miroslava Kojnoková
foto: internet

Na odhalenej pamätnej tabuli slovenských legionárov z rokov 1914 – 1920 budú aj štyri mená našich rodákov

Dňa 9.11.2020 bol doručený nášmu mestu list od predsedu Matice slovenskej JUDr. Mariána Gešpera, z ktorého si dovoľíme citovať: „Matica slovenská ako najstaršia kultúrna ustanovizeň Slovákov si každoročne pripomína mnoho významných výročí, udalostí a osobností. Inak to nie je ani v roku 2020 – Roku národnej identity.

Tento rok, 11. novembra, taktiež uplynie 100 rokov od príchodu posledných česko-slovenských legionárov do vlasti. Medzi nimi bolo aj mnoho slovenských hrdinov. No a práve hrdinstvo a ich veľkolepé činy, ktorých výsledkom bol vznik Česko-slovenskej republiky, si Matica slovenská pripomenie odhalením pamätnej tabule pri príležitosti 100. výročia návratu legionárov do vlasti. Bude to pravdepodobne jediný pamätník venovaný práve slovenským legionárom z rokov 1914-1920. Samozrejme, pôjde o vybraných slovenských legionárov a jednými z nich sú aj rodáci z Vášho mesta – Ján Gustáv Čipka, Vladimír Daxner, Branislav Vladimír Manica a Rudolf Slabej.

Ján Gustáv Čipka (1881-1918) ako dôstojník rakúsko-uhorskej armády prebehol do ruského zajatia v roku 1915. Do légii bol povolaný spolu s Čatlošom v júni 1917. Krátko slúžil v 12.rote 7. pešieho pluku Tatranského. Tragicky zahynul v roku 1918 pri páde z vlaku v staničke Bolotnaja.

Vladimír Daxner (1888-1971) do čs. légii vstúpil v roku 1917 v hodnosti praporčíka Na základe nariadenia správcu vojenského

odboru Odbočky ČSNR z 1. decembra 1918 bol povýšený na kapitána a 19. decembra poverený vedením táborovej dôstojníckej školy. Do vlasti sa vrátil v rámci 20. lodného transportu 13. augusta 1920. Účastník SNP a moskovských rokovaní o zložení novej vlády (1945). Zomrel v roku 1971 v Žiline.

Branislav Vladimír Manica (1894-1980) do ruského zajatia sa dostal v priebehu Brusilovovej ofenzívy v roku 1916 a v roku 1917 dobrovoľne vstúpil do čs. légii v Rusku. Zaradený bol do 7. čs. streleckého pluku Tatranského v Berezani. Do vlasti sa vrátil v rámci 33. lodného transportu čs. légie z Ruska 14. septembra 1920. Po vzniku Slovenskej republiky aktívne spolupracoval s odbojom a zúčastnil sa aj na SNP. Usadil sa v Martine a angažoval sa vo viacerých regionálnych centrách spoločensko-politických organizácií. Zomrel 14. júla 1980 v Martine. Pochovaný je v Bratislave.

Rudolf Slabej (1891-1920) do ruského zajatia padol v už v roku 1914 a do légii vstúpil v roku 1917 ako člen 7. čs. streleckého pluku Tatranského v Berezani. Zomrel 12.3.1920 na týfus.“

Pamätná tabuľa bude umiestnená na budove bývalej Legiobanky v centre Bratislavy na Štúrovej ulici. Jej slávnostné odhalenie sa uskutoční až po uvoľnení opatrení proti COVID 19.

Mgr. Irena Milecová,
primátorka mesta

Priatel'ia, pridajte sa do celoslovenskej zbierky

Roľko lásky sa zmestí do krabice od topánok?

Potešíme tieto vianoce seniórov, ktorí nečakajú od nikoho darček
Vyčaríme tak úsmev a zahrejme pri srdci nezištným činom

Naplníme spolu čo **najviac** darčkových krabíc, napríklad s:

- niečím voňavým (sprchovací gél, šampón, sprej, tekuté mydlo, vlihtené obrúsky, ...)
- niečím sladkým (bomboniera, čokoláda, cukríky, ...)
- niečím slaným (chrumky, keksy, ...)
- niečím teplým (káva, čaj, ...)
- niečím na čítanie (krížovky, časopis, kniha, ...)
- niečím na pamiatku (pohľadnica, kresba, hrnček, pohár, drobnosť čo poteší, ...)

Zaberte zvlášť spodok a vrch krabice a medzi 23.11. – 6.12.2020 odovzdajte kontaktnú osobu najbližšie k vám. Celý zoznam nájdete online na kolkolasky.sk
Obdarovaní budú klienti domovov dôchodcov, pre ktorých to bude možno jediný darček týchto Vianoce. Vložte preto do krabice aj kúsok svojho srdca.

Ďakujeme

Od 23.11. – do 6.12. 2020

Kontaktná osoba: Andrea Roháriková

0949 535 277
rohadka@gmail.com
www.kolkolasky.sk

ZBERNÉ MIESTA v Hnúšti:
- Basta - Záhradkárske potreby
- Kvetinárstvo Tulipán

ZBERNÉ Miesto v Klenovci:
- Kvetinárstvo Lavender Alenka Figuliová

ZBERNÉ MIESTA v Tisovci:
- Kvetinárstvo Tulipán
- MsKS Tisovec

Výstavba autobusových prístreškov s extenzívnou vegetačnou strechou

Mesto Tisovec dňa 15.10.2020 predložilo Žiadosť o poskytnutie príspevku na realizáciu projektu s názvom „Autobusové prístrešky Tisovec“. Projekt rieši **výstavbu autobusových prístreškov s extenzívnou vegetačnou strechou**. Mesto Tisovec si pôvodne dalo vypracovať projektovú dokumentáciu na celkovo 7 autobusových prístreškov. Za účelom preukazovania právneho vzťahu k pozemkom pod autobusovými prístreškami mesto uzatvorilo nájomnú zmluvu so Slovenskou správou ciest. Z dôvodu, že k jednému prístrešku mesto nevie preukázať právny vzťah (problematický pozemok, ktorý je vlastníctvom obchodnej spoločnosti Cestné a stavebné mechanizmy Tisovec, a. s., ktorej majetok sa speňažuje), nemohol byť tento prístrešok súčasťou projektu (SO - 07 Autobusový prístrešok pri „CSM Tisovec“, variant 1). Projektom sa vybuduje 6 ks autobusových prístreškov s extenzívnou vegetačnou strechou. Projektom nebude riešená autobusová stanica, o ktorej rekonštrukciu sa zaujíma obchodná spoločnosť Slovenská autobusová doprava Lučenec, a. s., murovaný autobusový prístrešok v mestskej časti Rimavská Píla a murovaný autobusový prístrešok v časti Rimava. Projektová dokumentácia je spracovaná pre stavebné povolenie. V návrhu sú dva varianty prístreškov, a to Variant 1 (4190x1450)mm a Variant 2 (2830x1450)mm. Z variantu 1 sa realizujú 4 ks, z variantu 2 sa realizujú 2 ks. Autobusový prístrešok bude vybavený samostatne stojacími doplnkami, ako kvetináč, odpadkový kôš a tabuľa. Projektová dokumentácia je rozdelená na nasledovné stavebné objekty: SO - 01 Autobusový prístrešok pri „Cintoríne“, variant 2; SO - 02 Autobusový prístrešok pri „Chate u Macka“, Variant 2; SO - 03 Autobusový prístrešok pri „Srdiečku“, variant 1; SO - 04 Autobusový prístrešok pri „COOP Jednote“, variant 1; SO - 05 Autobusový prístrešok pri „COOP Jednote“, variant 1; SO - 06 Autobusový prístrešok pri „CSM Tisovec“, variant 1. Inovativnosť projektu spočíva v extenzívnej (retenčnej) zelenej streche, ktorá zadržiava vodu a spríjemňuje prostredie esteticky aj funkčne. Jej hlavnými výhodami je eliminácia teplotných výkyvov, podpora zdravej klímy, zadržiavanie zrážkovej vody. Substrát spolu s rastlinami navyše chráni stavebnú konštrukciu pred extrémnymi vplyvmi počasia a krytinu pred slnkom. Mesto Tisovec je charakteristické prírodnými a kultúrnymi pamätihodnosťami, a práve extenzívnou vegetačnou strechou autobusových prístreškov a zeleňou v okolí týchto prístreškov dosiahneme symbiózu s existujúcimi prírodnými hodnotami v meste a jeho okolí.

Ing. Tibor Tokár,
prednosta MsÚ

ROZPRÁVKOVÝ KVÍZ PRE DETI (4.časť)

Ahoj, deti!

Na stránkach nášho Tisovského mesačníka Vám postupne v mesiacoch JÚN až NOVEMBER prinesieme literárny kvíz (spolu 10 úloh), s ktorým môžete precestovať celý svet. A pritom vôbec neprekročíme hranice Slovenska, ba ani hranice nášho mesta. Stačí, ak správne odpoviete aspoň na tri otázky z celého kvízu, a možno sa práve na Vás usmeje šťastie. V decembri zo správnych odpovedí vyžrebujeme troch výhercov, na ktorých čakajú krásne knižné ceny. Stačí, ak prinesiete postupne správne odpovede do našej Mestskej knižnice A.H.Škultétyho. Ak sa Vám otázky budú zdať ťažké, poraďte sa s rodičmi, kamarátmi, alebo navštívte našu knižnicu.

7.úloha:

Obľúbené detské knihy Dokonalá Klára, Naša mama je bosorka, Hľadám lepšiu mamu, Poškoláci, Očko špehuň napísala azda najznámejšia slovenská spisovateľka žijúca v Prešove. Už vieš jej meno?

G . . . I . . . A F Á

Poznáš ďalšie tri názvy jej kníh?

8.úloha:

Francúzsky spisovateľ Jules Verne bol priekopníkom sci-fi žánru

literatúry pre mládež. Celý život veľa cestoval po svete. Názov jeho prvotiny ukrýva naša osemsmierovka. Ide o dielo, ktoré len horko - ťažko vydal, ale u čitateľov zaznamenalo veľký úspech. Písanie kníh ho potom živilo celý život.

BALÓN, VODA, BARAN, SOVA, LYŽE, MENO, KORČULE, MERAL, OKNO, OLOVO, VESTA, ŽABIAK, BABIČKA, SESTRA, NÁKOVA, NIK, RUM, OSA, ALE, LÁVA, OBOR, VON, VLOŽ, ÁNO

B	A	L	Ó	N	P	A	D	O	V	Ä
N	A	Ť	Ž	A	B	I	A	K	E	M
E	O	R	B	A	R	T	S	E	S	E
L	Á	V	A	O	T	Ý	L	N	T	R
U	N	L	B	N	O	A	Á	A	A	A
Č	O	O	I	Ž	V	K	V	S	D	L
R	Ň	Ž	Č	O	O	K	N	O	Y	V
O	U	V	K	V	L	I	B	Ž	S	A
K	L	M	A	Ó	O	N	E	M	N	E

Mirka Kojnoková